

4. Закон України «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону»: від 22.06.2000 р., №1835-III//ВВР України 2000.-№40.

5. Колпаков В.К. Адміністративне право України. К.: Юрінком Інтер, 1999. 736с.

6. Єщук О. М. Механізм адміністративно-правового регулювання охоронної діяльності / О. М. Єщук // Держава і право. 2010. № 47. С. 255-258.

7. Інтернет – ресурс Єдиний державний реєстр судових рішень України URL: <http://reyestr.court.gov.ua>.

Родін Сергій Вікторович,

ад'юнк

Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ТЕРМІНОВИЙ ЗАБОРОННИЙ ПРИПИС, ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАПОБІГАННЯ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ

Застосування насильства в сім'ї, із врахуванням попереднього історичного досвіду, стало нормою для українського суспільства. І якщо раніше такий стан речей сприймався як належний, то з проголошенням України незалежною державою, визнанням людини найвищою суспільною цінністю, забезпеченням і гарантією її прав і свобод, створенням демократичного, гуманного, правового і громадянського суспільства і держави, визнанням сім'ї первинним осередком суспільства, від якого залежить подальше формування, розвиток і становлення повноцінної особистості - тема насильства в сім'ї набула особливої актуальності для українського суспільства. На сьогоднішній день існує 4 види спеціальних заходів щодо протидії домашньому насильству:

1) терміновий заборонний припис стосовно кривдника;

- 2) обмежувальний припис стосовно кривдника;
- 3) взяття на профілактичний облік кривдника та проведення з ним профілактичної роботи;
- 4) направлення кривдника на проходження програми для кривдників

Відповідно до п.16 ст.1 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» терміновий заборонний припис – це спеціальний захід протидії домашньому насильству, що вживається уповноваженими підрозділами органів Національної поліції України як реагування на факт домашнього насильства та спрямований на негайне припинення домашнього насильства, усунення небезпеки для життя і здоров'я постраждалих осіб та недопущення продовження чи повторного вчинення такого насильства. Тобто цей припис виноситься тільки у разі безпосередньої загрози життю чи здоров'ю постраждалої особи, з метою негайного припинення домашнього насильства та недопущення його повторного вчинення.

До заходів термінового заборонного припису входять такі дії як:

1. Зобов'язання залишити місце проживання (перебування) постраждалої особи.
2. Заборона на вхід та перебування в місці проживання (перебування) постраждалої особи.
3. Заборона в будь-який спосіб контактувати з постраждалою особою.

Ці заходи застосовуються до кривдника не залежно від його майнових прав на приміщення в якому він разом з постраждалою особою проживає. У разі якщо терміновий заборонний припис передбачає зобов'язання залишити місце проживання (перебування) постраждалої особи, а кривдник чинить опір то працівники уповноваженого підрозділу органів Національної поліції України можуть застосувати до нього поліцейські заходи примусу. Якщо особа на момент винесення припису не досягла

вісімнадцятирічного віку то до неї застосовується такий захід як – взяття на профілактичний облік відповідно до п. 5 ст. 2 III розділу «Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України».

Працівник уповноваженого підрозділу органу Національної поліції України вносить терміновий заборонний припис за заявою постраждалої особи, або за власною ініціативою добре оцінивши всі ризики. Отже, саме терміновий заборонний припис має бути доволі сильним інструментом для запобігання домашньому насильству, але є деякі факти в законі, які суперечать нормам Конституції України. Наприклад: домашнє насильство вчиняє власник помешкання, як поліція може порушити його Конституційне право власності? В статті 41 Конституції України говориться що кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності. Право приватної власності набувається в порядку, визначеному законом. Громадяни для задоволення своїх потреб можуть користуватися об'єктами права державної та комунальної власності відповідно до закону. Ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності. Право приватної власності є непорушним. Тим паче що поліція діє згідно Закону України «Про Національну Поліцію» яким в статті 8 про Законність- передбачено, що поліція діє виключно на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що визначені Конституцією та законами України.

Терміновий заборонний припис вноситься строком до десяти діб, та може бути оскарженим у суді в загальному порядку, передбаченому для оскарження рішень, дій або бездіяльності працівників уповноважених підрозділів органів Національної поліції України.

Аналізуючи ефективність такого спеціального заходу з протидії домашньому насильству, як винесення термінового заборонного припису, слід зазначити, що його застосування пов'язане з низкою проблем. По-перше, досить не існує належної правової підтримки та законодавчої бази його застосування. На практиці це призводить до того, що термінові заборонні приписи будуть ефективними лише тоді, коли партнери мешкають окремо, але вони зовсім не мають сенсу, коли партнери живуть разом, тому що не існує положень про окремі помешкання для винуватців.

Література:

1. Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» від 07.01.2018 № 2229-VIII.

2. Наказ МВС України «Про затвердження порядку винесення уповноваженими підрозділами органів Національної поліції України термінового заборонного припису стосовно кривдника» URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0965-18#n14>.

3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7.12.1984 № 8073- з наступними змінами)//ВВР Української РСР.-1984. [Електроний ресурс] - режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

4. Наказ МВС України «Про затвердження інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України». URL: http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/RE32138.html.

5. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. Із змінами, внесеними Законом Ураїни № 2222-IV від 8 грудня 2004р. URL: www.president.gov.ua.

6. Закон України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015 № 580-VIII.

7. Адміністративне право України : [навчальний посібник] : [у 2-х томах] / [Галунько В.В., Олефір В.І., Пихтін М.П. та ін.] ; за заг. ред. В.В. Галунька. - Херсон : ХМТ, 2011. - Т 1 : Загальне адміністративне право. - 320 с.

8. Адміністративно-правове регулювання відповідальності за вчинення насильства у сім'ї, невиконання захисного припису або непроходження корекційної програми : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня. канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 / О.Д. Коломоєць. - Запоріжжя, 2010. - 23 с.

9. Великий тлумачний словник сучасної української мови / [В.Т. Бусел, М.Д. Василега-Дерибас, О.В. Дмитрієв, Г.В. Латник, Г.В. Степенко] ; за ред. В.Т. Бусел. - К. ; Ірпінь : Перун, 2005. - 1728 с.

10. Вересов В.М. Адміністративна відповідальність за насильство в сім'ї : проблеми вдосконалення законодавства / В.М. Вересов // Права людини в діяльності органів внутрішніх справ України: матеріали наук.-практ. конф. (11-13 травня 2006 р.). - К. : Титул, 2006. - С. 144-146.

11. Власов П.О. Насильство в сім'ї та соціальна робота із сім'ями, в яких чиниться насильство : [інформаційно-практичний посібник] / П.О. Власов. - Дніпропетровськ : ЖІКЦ, 2004. - 96 с.

12. Горбова Г. О. Принципи адміністративно-правового регулювання протидії насильству в сім'ї / Г. О. Горбова // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. - 2015. - Вип. 35(2.2). - С. 94-97. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2015_35\(2](http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvuzhpr_2015_35(2)

13. Дрозд О. Ю. Проблеми удосконалення системи адміністративних стягнень за вчинення насильства в сім'ї / О. Ю. Дрозд // Юридична наука. - 2015. - № 6. - С. 7-15. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/jnn_2015_6_3